

نقش مولفه های امنیت اقتصادی بر تاثیر مدیریت جهادی بر اقتصاد مقاومتی

شهرام عشقی پیرایواتلو^۱

تاریخ پذیرش: ۲۷ آذر ماه ۱۴۰۴

تاریخ دریافت: ۱۰ مهر ماه ۱۴۰۴

چکیده

هدف این پژوهش، بررسی تأثیر مدیریت جهادی بر اقتصاد مقاومتی با تأکید بر نقش میانجی گر امنیت اقتصادی است. این تحقیق از نظر هدف، کاربردی و از حیث روش، توصیفی-تحلیلی است که به شیوه میدانی اجرا شده است. جامعه آماری پژوهش را کلیه کارگاه های تولیدی تحت حمایت بسیج سازندگی در استان اردبیل در سال ۱۴۰۲ تشکیل می دهند که تعداد آن ها ۱۳۳ کارگاه با مجموع ۲۱۲۵ نفر شاغل بوده است. حجم نمونه بر اساس جدول مورگان ۳۲۵ نفر تعیین شد و نمونه گیری به روش تصادفی طبقه ای انجام گرفت. برای گردآوری داده ها از منابع کتابخانه ای، مقالات، پایان نامه ها، منابع اینترنتی و نیز پرسشنامه های استاندارد استفاده شد. روایی صوری و محتوایی ابزار پژوهش به تأیید استادان مدیریت رسید و پایایی پرسشنامه ها نیز از طریق ضریب آلفای کرونباخ تأیید شد؛ به گونه ای که مقدار این ضریب برای پرسشنامه مدیریت جهادی ۰.۸۸، اقتصاد مقاومتی ۰.۷۷ و امنیت اقتصادی ۰.۸۳ به دست آمد. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها، در بخش آمار توصیفی از شاخص هایی نظیر میانگین و انحراف معیار و در بخش آمار استنباطی از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن داده ها استفاده شد. همچنین برای آزمون فرضیه های پژوهش، مدل سازی معادلات ساختاری با بهره گیری از نرم افزارهای SPSS و AMOS به کار گرفته شد. یافته های پژوهش نشان داد که امنیت اقتصادی در رابطه بین مدیریت جهادی و اقتصاد مقاومتی، نقش میانجی گری جزئی ایفا می کند. بر این اساس می توان نتیجه گرفت که تقویت امنیت اقتصادی، در کنار به کارگیری مؤلفه های مدیریت جهادی، می تواند زمینه ساز توسعه و تقویت اقتصاد مقاومتی در کشور باشد.

کلمات کلیدی: مدیریت جهادی، امنیت اقتصادی، اقتصاد مقاومتی

^۱ گروه مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد پارس آباد مغان، دانشگاه آزاد اسلامی، پارس آباد، ایران

۱- مقدمه

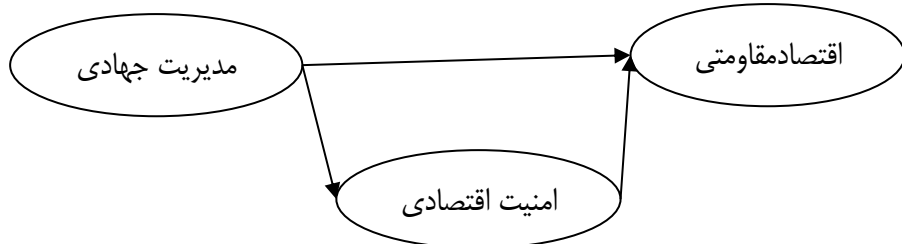
مدیریت جهادی ترکیبی است از واژه های مدیریت و جهاد که اولی ناظر به عمل و دومی گویای یک ارزش دینی است؛ پس تحقق مدیریت جهادی نیازمند تقویت دو سامانه در کنار هم است. دو سامانه ای که ناظر به عمل و ارزش ها باشد. همچنین با توجه به تعاریفی که به صورت خاص از دو واژه مدیریت و جهاد ارائه می شود، می توان گفت مدیریت جهادی یعنی: علم و هنر رهبری و کنترل فعالیت های دسته جمعی، مبتنی بر مبارزه نه تنها در عرصه نظامی، بلکه در تمامی عرصه های علمی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و... برای نیل به اهداف راهبردی و کلان یک ساختار و رفع موانعی که در رسیدن به آن وجود دارد (آجیلی، ۱۳۹۲). مدیریت جهادی به معنای مجموعه اقداماتی است که مدیران ایثارگر و خداباور با استفاده از منابع انسانی (عقلی و معنوی) و امکانات مادی (نرم افزاری و سخت افزاری) برای پیشبرد و تعالی سازمان به کار می گیرند (حاجی پور و مومنی، ۱۳۸۸). از اینرو مدیریت جهادی حرکتی خالصانه در راه خداوند است که بر پایه معنویت و ارزش های اخلاقی و سلامی استوار است. مدیریتی که شاید بتوان گفت در مقطع دفاع مقدس و با رهبری امام خمینی (ره) کشور را سرفراز و محکم نگه داشت؛ اما امروز نیز طبق فرمایش مقام معظم رهبری به شکوفایی آن نیاز است و به عنوان ضرورت کلیدی کشور احساس می شود (خلیلی، ۱۳۹۱). اقتصاد مقاومتی یعنی شرايطی که در آن کشور به درجه ای از توانمندی علمی، نهادی، سازمانی، تخصصی و اعتماد به نفس رسیده باشد که قادر باشد (تأکید می کنم قادر باشد) با توجه به منابع انسانی و طبیعی خود همه کالاهای قابل تولید را تولید کند. به عبارت دیگر، اقتصاد مقاومتی وقتی حاصل خواهد شد که کشور قادر به، به فعل درآوردن همه امکانات انسانی و طبیعی بالقوه-ی خود باشد. در اقتصاد مقاومتی دامنه انتخاب جامعه افزایش یابد (اصغری، ۱۳۹۵). امنیت از موضوعات مهمی بسیار است که در روایات و قرآن با مشتقاتی از ثلاثی مجرد امن به گستردگی به آن اشاره شده است. معمولاً این مفهوم به معنای اطمینان، آرامش در برابر خوف، تفسیر، تعریف و ترجمه کرده اند که تا حدود زیادی به واقعیت نزدیک و شامل دو بعد ایجابی و سلبی در تعریف امنیت است. یکی از ابعاد مهم موضوع امنیت وجه، یا بعد اقتصادی آن است که با توجه به اهمیت موضوع معیشت و اقتصاد در حیات مادی معنوی و انسانی تبیین، این موضوع و سازوکارهای تامین آن در آموزه های و قرآنی و روایی از اهمیت فراوانی برخوردار است. یکی از دلایل مهمی که انجام چنین پژوهش هایی را بیشتر ایجاب میکند این است که در شرایط فعلی کشور، یکی از دغدغه ها کارگزاران اساسی نظام جمهوری اسلامی، تامین بهینه معیشت مردم و حفظ امنیت اقتصادی آنهاست و به همین دلیل نیز دهه چهارم انقلاب اسلامی دهه عدالت و پیشرفت نامیده شده است تا با ایجاد توسعه ای عدالت محور، و پیشرفت و تعالی مادی و معنوی، امنیتی همه جانبه و از جمله امنیت اقتصادی برای عموم ایجاد شود (حسینی، ۱۳۹۲). با توجه به گفته های پیشین سوال اصلی این پژوهش را می توان به اختصار این گونه بیان کرد که آیا امنیت اقتصادی در تاثیر مدیریت جهادی بر اقتصادی مقاومتی کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل نقش میانجی گری دارد؟

رهبر معظم انقلاب اسلامی بارها در بیانات خود به ضرورت وجود مدیریت بومی-ایرانی تاکید کرده اند. بهترین نوع مدیریت بومی-ایرانی، مدیریت جهادی است که همواره مورد تاکید رهبر معظم انقلاب اسلامی است. مدیریت جهادی هرچند اصطلاحی جدید در ادبیات انقلابی ما نیست، اما انصافاً مدیریتی است که تنها در مقطع دفاع مقدس بارها با آن مواجه بوده ایم. مدیریتی جهادی سبک رهبری ایرانی است که با در رهبری امام خمینی توانست به خوبی در مقطع دفاع مقدس کشور را از پرتگاه جنگ که استکبار جهانی ایران را به سمت آن کشانده بود، نجات دهد و کارآیی خود را به خوبی نشان داده است و در واقع آزمون و خطای خود را در هشت سال دفاع مقدس پس داده است. شاید بکارگیری واژه جهاد اشاره از یک واقعیت مهم می باشد که امروز هم نوع دیگری از جنگ بر این انقلاب و کشور و مردم تحمیل شده است که بایستی همچون دفاع مقدس با یک مدیریت جهادی به مقابله و برخورد با آن پرداخت (رسولی، ۱۳۹۴). اقتصاد مقاومتی متکی به مردم است؛ به عبارت دیگر در اقتصاد مقاومتی تکیه بر تولید داخلی است؛ به فرموده مقام معظم رهبری ستون فقرات اقتصاد مقاومتی تولید داخلی است. لذا با توجه به موضوع پژوهشکه تسهیلات برای اشتغال و درآمد است و آن در قالب اقتصاد مقاومتی می باشد حال که کشورهای غربی با تحریم و فشار سعی دارند حوزه های مختلف کشور از جمله اقتصاد را تحت تاثیر قرار دهند بهتر است شناسایی توانمندی های نیروی انسانی کشور و ایجاد تسهیلات که به عنوان سرمایه های ارزشمند برای کشور تلقی می شوند در اولویت قرار گیرد؛ چرا که سرمایه ها و تسهیلات برای اشتغال و درآمدنیروهای کار فراوانی در کشور وجود دارد که اگر بخش اندکی از آن فعال شوند می تواند همه مشکلات اقتصادی کشور را حل کرده و کشور را در بعضی تولیدات در ردیف بزرگترین صادرکنندگان قرار دهد (یاراحمدی، ۱۳۹۶). امنیت از ضروری ترین نیازهای بشری در همه اعصار است و این نیاز در اندیشه اسلامی نیز یکی از ضروری ترین و بزرگ ترین نعمات مادی و معنوی برای جوامع انسانی و حیات فردی و اجتماعی به شمار آمده است. از سوی دیگر، یکی از وجوه بسیار بااهمیت امنیت، بعد اقتصادی آن است که به ویژه بعد از جنگ جهانی دوم، در دنیای غرب، به این مفهوم چه از حیث نظری و چه از حیث عملی توجه ویژه ای گردید و تلاش شد تا تامین آن برای شهروندان با اهتمام افزون تری مدنظر نظام های سیاسی و اقتصادی قرار گیرد (اخوان کاظمی، ۱۳۸۷). مدیریت جهادی و اقتصاد مقاومتی و امنیت اقتصادی می تواند در زمان ها و عرصه های مختلف بر یکدیگر تاثیر بگذارند اما هنگامی میتواند به اهداف بزرگ و مورد نظر و دستاوردهای مختلف را تحقق بخشند که این سه متغیر در برابر تهدیدات مختلف همراه یکدیگر باشند. در حالی که آحاد مردم جامعه و مدیران با رویکرد جهادی به هدایت سازمان و کل جامعه بپردازد می تواند علاوه بر اهداف مالی به اهداف غیرمالی و متعالی سازمانی و ملی نیز نائل گردد. فرهنگ مدیریت جهادی با انواع مولود فرهنگ سرمایه داری مانند مصرف گراییف اشرافی گرایی و شیوه ای تکنوکراتی مغایرت دارد. هرچند که مفهوم جهاد رویارویی و مبارزه با دشمن و پیدا کردن راه چاره در مقابل موانع ایجاد شده توسط دشمن است، ولی جهاد فقط به معنای مبارزه در میدان جنگ و نبرد مسلحانه با دشمن نیست، بلکه در هر مکان و جایی که موانعی ایجاد شود و در نتیجه تلاشی خالصانه و با نیت الهی برای رفع آن موانع انجام گیرد، می توان آن را جهاد نامید. یکی از ویژگی های مدیریتی جهادی، داشتن و ایجاد اقتصاد مقاومتی

و امنیت اقتصادی است. هدف از انجام این تحقیق بررسی تاثیر مدیریت جهادی بر اقتصاد مقاومتی با نقش میانجی گری امنیت اقتصادی در کارگاه های تولیدی بسیج سازندگی استان اردبیل می باشد که با شناسایی و معرفی مولفه های و الگوی مدیریت جهادی که به عنوان سبک مدیریتی موفق در سالیان گذشته می باشد بتوان کارگاه هایی که مورد حمایت بسیج سازندگی می باشد نقش مهم و موثری در اقتصاد کشور داشته باشند و از طرفی بتوان با داشتن مدیریت جهادی بتوان امنیت اقتصادی این کارگاه ها را تضمین نمود.

پوراسد و نوربخش (۱۳۹۹) در تحقیقی با عنوان نقش مدیریت جهادی در عملکرد کارکنان سازمان های امنیتی به این نتیجه رسیدند که بین متغیرهای مدیریت جهادی بر عملکرد و تاثیر مدیریت جهادی بر عملکرد کارکنان همبستگی بالایی وجود دارد و همچنین اینکه متغیر مدیریت جهادی در جامعه مورد بررسی در وضعیت مطلوبی قرار ندارد. برری (۱۳۹۶) در تحقیقی به بررسی تاثیر تسهیلات اقتصاد مقاومتی بر اشتغال و درآمد تسهیلات گیرندگان در استان اردبیل به این نتیجه رسید که با استفاده از تسهیلات اقتصاد مقاومتی، می توان در برآورده ساختن اشتغال و درآمد جوانان و خانواده های ایرانی استفاده کرد. اصغری (۱۳۹۵) در این مقاله ای در پی تجزیه و تحلیل و نقد و بررسی رابطه اقتصاد مقاومتی با ارزش ها و هنجارهای اقتصادی - اجتماعی (با رویکرد آسیب شناسانه به نگاه ارزشی و هنجاری به مصرف گرایی) است؛ زیرا مسلم است نظام اسلامی برای تداوم حیات اقتصادی خود همراه با استقلال و عزت اجتماعی، لازم است در گام اول، نیازهای اساسی و حیاتی جامعه خود را با استفاده از منابع و عوامل تولید با بهترین و اثربخش ترین شیوه و پرهیز از اتلاف و تضییع منابع تامین کند. هر چه منابع و عوامل تولید در جهت رسیدن به رشد و توسعه اقتصادی بهتر استفاده شود و کم تر معطل و راکد بماند یا اتلاف و تضییع شود، حرکت در جهت اقتصاد مقاومتی شتاب بیشتری خواهد گرفت. بی تردید این امر مهم زمانی میسر است که بستر اجتماعی آن نیز فراهم باشد. آنچه که این بستر را آماده می سازد ارزش ها و هنجارهای مناسب با این تحول عظیم در زمینه اقتصادی است. بنابراین، فرض ما در این مقاله بر این است که رابطه تنگاتنگی بین ارزش ها و هنجارهای اقتصادی - اجتماعی با اقتصاد مقاومتی وجود دارد که بدون وجود این ارزش ها و هنجارها دست یابی به اقتصاد مقاومتی با چالشی جدی روبرو است. امیری طهرانی (۱۳۹۴) به بررسی جمهوری اسلامی ایران، اقتصاد مقاومتی، وابستگی متقابل پیچیده، جهانی شدن اقتصاد پرداخت و به این نتیجه رسید که با توجه به ویژگی و ظرفیت نظام اقتصاد اسلامی، به نظر می رسد که نظریه بازار اسلامی و مفاهیم حق معاش و عدالت تولیدی در قلمرو اقتصاد اسلامی می تواند مبانی سیستمی اقتصاد مقاومتی را توضیح دهند. نادعلی (۱۳۹۴) به بررسی ثبات مالی و ضرورت پایش آن در فضای اقتصاد مقاومتی حاکم بر اقتصاد ایران پرداخت و به این نتیجه رسید که بیشتر کشورهای دنیا ثبات و پایداری مالی را به عنوان یکی از اهداف اقتصادی برگزیده و در جهت تحقق و پیاده سازی آن برنامه ریزی می کنند. از آنجا که ثبات و پایداری اقتصاد یکی از ستون های اقتصاد مقاومتی است، بنابراین، ضرورت دارد تا در اقتصاد ایران ثبات مالی به صورت مرتب محاسبه و پایش شود. پورصادق و ذاکری قرآنی (۱۳۹۴) در تحقیقی با عنوان بررسی تاثیر مدیریت جهادی بر اثربخشی سازمان در سه بعد رهبر، پیرو و زمینه به این

نتیجه رسیدند که از میان سه بعد رهبر، پیرو و زمینه در مدیریت جهادی، ابعاد پیرو و زمینه بر اثربخشی سازمان تاثیر معناداری دارد. در حالی که بعد رهبر مدیریت جهادی بر اثربخشی سازمان آموزش و پرورش کشور تاثیر مثبت و معنی داری ندارد.

شکل ۱. مدل مفهومی تحقیق

۲- روش شناسی

این تحقیق با توجه به این که به بررسی تاثیر مدیریت جهادی بر اقتصاد مقاومتی با نقش میانجی گری امنیت اقتصادی (مطالعه موردی: کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل) می پردازد از نوع کاربردی می باشد و از نظر روش جمع اوری داده ها، توصیفی-پیمایشی است که به صورت میدانی اجرا شد. هم چنین با در نظر گرفتن معیار زمان، پژوهش حاضر از نوع تحقیقات مقطعی می باشد زیرا این پژوهش فقط در یک مقطعی از زمان صورت گرفت. جامعه آماری این تحقیق کلیه کارگاه های تولیدی و مورد حمایت بسیج سازندگی بسیج در استان اردبیل در سال ۱۴۰۲ بود که براساس مرکز آمار و اطلاعات آن موسسات در سال ۱۴۰۲ به تعداد ۱۳۳ کارگاه می باشد که تعداد افراد شاغل در این کارگاه ها ۲۱۲۵ می باشد. نمونه گیری براساس جدول مورگان به تعداد ۳۲۵ تعیین و سپس روش نمونه گیری به صورت تصادفی طبقه ای انتخاب و پرسشنامه ها بین آنها پخش شد. ابزار گردآوری اطلاعات در این تحقیق پرسشنامه ای می باشد که شامل: الف) پرسشنامه مدیریت جهادی: هدف از این متغیر سنجش مدیریت جهادی کارگاه های تولیدی می باشد. پرسشنامه مدیریت جهادی توسط قرایی آشتیانی و پورصادق (۱۳۹۸) ساخته شده است. این پرسشنامه از ۲۲ سوال در ۴ مولفه ساخته شده که مولفه های آن شامل ۱- بعد دینی و اخلاقی (۵ سوال)، ۲- بعد مدیریتی (۷ سوال)، ۳- بعد سازمانی (۵ سوال) و ۴- بعد شخصیتی (۵ سوال) تشکیل شده است. نمره گذاری پرسشنامه بصورت طیف ۵ نقطه ای می باشد که برای خیلی کم نمره ۱، کم نمره ۲، متوسط نمره ۳، زیاد نمره ۴ و خیلی زیاد نمره ۵ تعلق می گیرد. قرایی آشتیانی و پورصادق (۱۳۹۸) در تحقیقی با عنوان تاثیر مدیریت جهادی بر عملکرد مالی شهرداری یزد و سازمان های وابسته، پایایی پرسشنامه را ۰.۸۷ گزارش نموده است. ب) پرسشنامه اقتصاد مقاومتی: هدف از پرسشنامه اقتصاد مقاومتی سنجش تسهیلات اقتصاد مقاومتی می باشد. این پرسشنامه توسط یوسفی (۱۳۹۷) طراحی و ساخته شده بود که از ۱۹ سوال در ۴ مولفه های ظرفیت سازمانی (از سوالات ۱ تا ۷)، همبستگی بین مدیران و کارکنان (از سوالات ۸ تا ۹)، کنترل مصرف (از سوالات ۱۰ تا ۱۱) و استفاده

از تولید داخلی(از سوالات ۱۲ تا ۱۹) می باشد. نمره گذاری این پرسشنامه براساس طیف ۵ ارزشی لیکرت از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم می باشد که برای کاملاً موافقم نمره ۵، موافقم نمره ۴، نظدی ندارم نمره ۳، مخالفم نمره ۲، کاملاً مخالفم نمره ۱ تعلق می گیرد. ج) پرسشنامه امنیت اقتصادی: هدف از این متغیر سنجش میزان امنیت اقتصادی است که این پرسشنامه توسط مقتدایی و امیری اسفرجانی (۱۳۹۶) ساخته شده است و دارای ۶ سوال بوده و هدف آن ارزیابی میزان احساس امنیت اقتصادی می باشد. نمره گذاری پرسشنامه بصورت طیف ۵ نقطه ای می باشد که برای خیلی کم نمره ۱، کم نمره ۲، متوسط نمره ۳، زیاد نمره ۴ و خیلی زیاد نمره ۵ تعلق می گیرد. در پژوهش مقتدایی و امیری اسفرجانی (۱۳۹۶) روایی ظاهری و محتوایی این مقیاس مورد تایید قرار گرفته است. همچنین پایایی این پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۱ بدست آمد. در این پژوهش از روش آلفای کرونباخ که در بیشتر پژوهش ها مبنای سنجش پایایی قرار می گیرد استفاده شده است. در این روش، اجزاء یا قسمت های آزمون برای سنجش پایایی آزمون به کار می روند. زمانی که این ضریب بزرگتر از ۰/۷ باشد، آزمون از پایایی قابل قبولی برخوردار است. بنابراین پایایی آلفای کرونباخ پرسشنامه مدیریت جهادی ۰/۸۸، پایایی آلفای کرونباخ پرسشنامه اقتصاد مقاومتی ۰/۷۷ و پایایی آلفای کرونباخ پرسشنامه امنیت اقتصادی ۰/۸۳ بدست آمد. در این پژوهش از آلفای کرونباخ برای تعیین پایایی پرسشنامه و از روش آمار توصیفی و استنباطی برای تجزیه و تحلیل داده ها استفاده شد، به منظور تجزیه و تحلیل داده های آماری از روش های آمار توصیفی چون محاسبه میانگین، انحراف معیار و در بخش آمار استنباطی از آزمون کلموگراف اسمیرنوف برای تشخیص نرمال بودن جامعه آماری استفاده شد برای تجزیه و تحلیل فرضیه های تحقیق از مدل معادلات ساختاری و به وسیله نرم افزار ایموس و اس پی اس اس ۲۳ استفاده شد

۳- یافته های تحقیق

۳-۱- یافته های توصیفی

داده های جمع آوری شده توسط نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در ابتدا مشاهدات توسط روش های آماری تصیفی مورد بررسی قرار می گیرد. توزیع جنسیت، وضعیت تاهل، وضعیت سن، سطح تحصیلات و سابقه کار پاسخ دهندگان در جدول ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱. یافته های توصیفی پاسخ دهندگان

متغیر	شاخص	فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	۲۸۷	۷۷.۶
	زن	۸۳	۲۲.۴
وضعیت تاهل	مجرد	۱۷۲	۴۶.۵
	متاهل	۱۹۸	۵۳.۵
	کمتر از ۳۰ سال	۱۴	۳.۸

۱۸.۹	۷۰	بین ۳۰ تا ۳۵ سال	وضعیت سن
۲۸.۶	۱۰.۶	بین ۳۵ تا ۴۰ سال	
۲۳.۵	۸۷	بین ۴۰ تا ۴۵ سال	
۲۵.۱	۹۳	بیشتر از ۴۵ سال	
۱۷.۰	۶۳	دیپلم و کمتر	وضعیت سطح تحصیلات
۱۲.۴	۴۶	فوق دیپلم	
۴۴.۳	۱۶۴	لیسانس	
۲۴.۱	۸۹	فوق لیسانس	
۲.۲	۸	دکتری	وضعیت سابقه کار
۲۲.۴	۸۳	کمتر از ۵ سال	
۳۴.۶	۱۲۸	بین ۵ تا ۱۰ سال	
۱۷.۳	۶۴	بین ۱۰ تا ۱۵ سال	
۲۵.۷	۹۵	بیشتر از ۱۵ سال	

با توجه به جدول ۱ که نشان دهنده توزیع حجم نمونه آمای(پاسخگویان) براساس وضعیت جنسیت می باشد ۲۸۷ نفر یعنی ۷۷.۶ درصد شامل مرد و ۸۳ نفر یعنی ۲۲.۴ درصد شامل زن می باشند. همچنین وضعیت تاهل نشان داد که ۱۷۲ نفر یعنی ۴۶.۵ درصد مجرد و ۱۹۸ نفر یعنی ۵۳.۵ درصد متاهل می باشند. باتوجه به جدول فوق کمترین محدوده سنی کمتر از ۳۰ سال با فراوانی ۱۴ نفر یعنی ۳.۸ درصد و بیشترین محدوده سنی بین ۳۵ تا ۴۰ سال با فراوانی ۱۰۶ نفر یعنی ۲۸.۶ درصد می باشند. طبقه جدول فوق سطح تحصیلات دکتری با فراوانی ۸ نفر یعنی ۲.۲ درصد و لیسانس با فراوانی ۱۶۳ نفر یعنی ۴۴.۳ درصد به ترتیب کمترین و بیشترین سطح تحصیلات پاسخگویان را شامل می شوند. براساس این جدول وضعیت سابقه کار نشان داد که بین ۵ تا ۱۰ سال با فراوانی ۱۲۸ نفر یعنی ۳۴.۶ درصد و بین ۱۰ تا ۱۵ سال با فراوانی ۶۴ نفر یعنی ۱۷.۳ درصد به ترتیب بیشترین و کمترین سابقه کار را در بین پاسخگویان را به خود اختصاص می دهند.

۳-۲- بررسی نرمال بودن توزیع داده ها

جدول ۲. آزمون نرمال بودن داده ها

امنیت اقتصادی	اقتصاد مقاومتی	مدیریت جهادی	N
۳۷۰	۳۷۰	۳۷۰	
۲۸.۵۹	۲۹.۱۱	۷۴.۱۹	میانگین
۴.۳۶	۳.۳۳	۱۰.۲۳	انحراف معیار
۰.۱۴۳	۰.۱۵۵	۰.۱۱۴	کولموگروف-اسمیرنوف
۰.۱۱	۰.۰۹	۰.۱۸	معناداری

بر طبق یافته های حاصل از جدول ۲ که نشان دهنده این است در تمامی متغیرهای تحقیق مقدار معناداری بزرگتر از ۰.۰۵ گزارش گردیده است، بنابراین برای رد فرض دلیلی وجود ندارد یعنی می توان گفت که توزیع داده های متغیرهای تحقیق نرمال است.

محاسبه چولگی و کشیدگی متغیرهای پژوهش

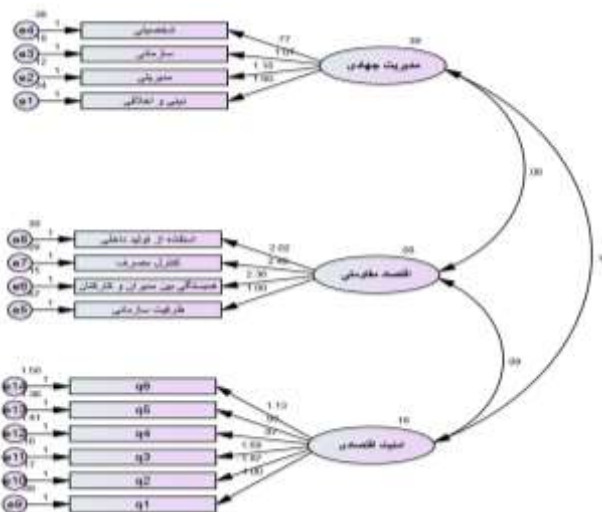
جدول ۳. بررسی چولگی و کشیدگی

متغیرهای پژوهش	تعداد	چولگی	کشیدگی
مدیریت جهادی	۳۷۰	-۱.۱۳۶	۱.۱۴۰
اقتصاد مقاومتی	۳۷۰	-۱.۶۸۱	۱.۱۶۸
امنیت اقتصادی	۳۷۰	-۰.۹۶۳	۰.۴۳۷

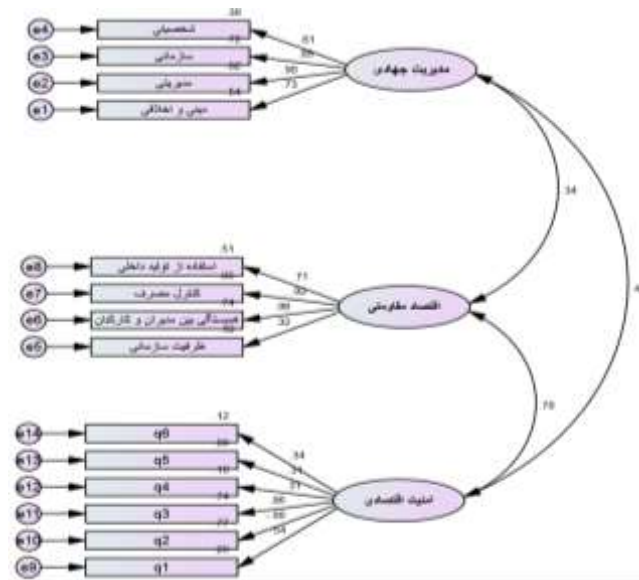
چولگی باید در بازه ۲- و ۲+ باشد تا از توزیع نرمال بودن داده باشد چنانچه در این بازه نباشد داده ها از توزیع نرمال برخوردار نیستند. با توجه به یافته های حاصل از جدول ۴-۷ می توان گفت که مقدار کشیدگی و چولگی در رنج قابل قبولی برخوردار بوده و می توان گفت که متغیرهای تحقیق از چولگی و کشیدگی مناسبی برخوردارند.

۳-۳- معادلات اندازه گیری اولیه

مدل اندازه گیری اولیه پژوهش که به بررسی رابطه بین متغیرهای مکنون و آشکار می پردازد در نرم افزار ایموس ورژن ۲۳ اجرا گردید و در سه حالت تخمین غیر استاندارد، تخمین استاندارد و معناداری ضرایب به صورت سه شکل ۲ و ۳ قابل مشاهده است.

شکل ۲. مدل اندازه گیری اولیه در حالت تخمین ضرایب غیراستاندارد

شکل ۳. مدل اندازه گیری اولیه در حالت تخمین ضرایب استاندارد

۳-۴- برازش مدل اندازه گیری اولیه

برازش به معنای تطابق مدل مشاهده شده در نمونه پژوهش با مدل مورد انتظار در جامعه واقعی است. محققان شاخص های متعددی را در مقالات از سال ۱۹۶۳ تاکنون معرفی نمودند که تعداد آنها از ۵۳ شاخص نیز تجاوز می کند اما یک اجماع همگامی روی حداقل ۱۰ شاخص از این تعداد شاخص ها وجود دارد که در جدول ۱۶-۴ مشاهده می شود (کیفن، ۲۰۰۵).

جدول ۴. شاخص های برازش مدل اندازه گیری اولیه

شاخص های برازش	نرخ شاخص برازش	حد مجاز	مقدار به دست آمده
CMIN/DF	شاخص های مقتصد	کوچکتر از ۳	۰.۰۲۶
RMSEA	شاخص های مقتصد	کوچکتر از ۰.۸	۰.۶۹۹
PNFI	شاخص های مقتصد	بزرگتر از ۰.۵	۰.۵۵۶
GFI	شاخص های مطلق	بزرگتر از ۰.۸	۰.۹۴۱
AGFI	شاخص های مطلق	بزرگتر از ۰.۸	۰.۸۳۱
NFI	شاخص های مقایسه ای	بزرگتر از ۰.۹	۰.۹۰۲
TLI=NNFI	شاخص های مقایسه ای	بزرگتر از ۰.۹	۰.۹۸۵
CFI	شاخص های مقایسه ای	بزرگتر از ۰.۹	۰.۹۷۴
RFI	شاخص های مقایسه ای	بزرگتر از ۰.۹	۰.۹۶۹
IFI	شاخص های مقایسه ای	بزرگتر از ۰.۹	۰.۹۵۵

از بین ۳ شاخص مقایسه ای نام برده در جدول منابع اصلی معادلات ساختاری بیان می کند حداقل سه شاخص باید بزرگتر از مقدار ۰.۹ باشد. مدل اندازه گیری اولیه در هر سه شاخص های مقتصد، مطلق و مقایسه ای وضعیت مناسبی دارند.

بررسی روایی و پایایی سازه

برای برقراری پایایی و روایی سازه ۹ شرط زیر باید برقرار باشد. عدم برقراری حتی یک شرط روایی سازه را از بین خواهد برد و نتایج را اعتبار ساقط می شود زیرا نتایج محقق در یک پژوهش کمی هم باید پایا و تعمیم پذیر باشد و هم روا یا معتبر باشد.

جدول ۵. بررسی پایایی و روایی سازه

	CR	AVE	MSV	ASV
مدیریت جهادی	۰.۴۲۲	۰.۷۵۲	۰.۳۰۴	۰.۲۲۲
اقتصاد مقاومتی	۰.۲۶۳	۰.۷۷۲	۰.۲۱۱	۰.۱۶۹
امنیت اقتصادی	۰.۳۱۶	۰.۷۸۱	۰.۲۶۴	۰.۱۰۸

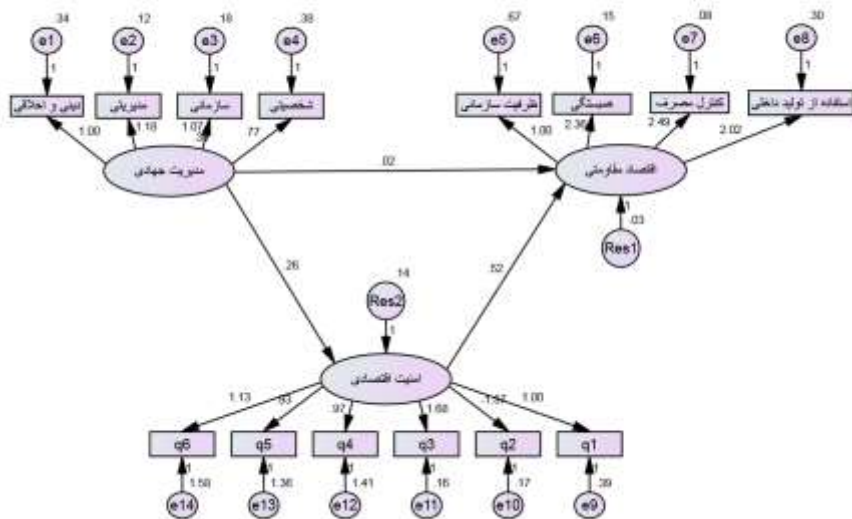
جدول ۶. بررسی روایی واگرایی فورنل و لارکر

	مدیریت جهادی	اقتصاد مقاومتی	امنیت اقتصادی
مدیریت جهادی	۰.۲۲۲		
اقتصاد مقاومتی	۰.۳۵۸	۰.۶۲۳	
امنیت اقتصادی	۰.۵۲۲	۰.۵۹۸	۰.۴۷۸

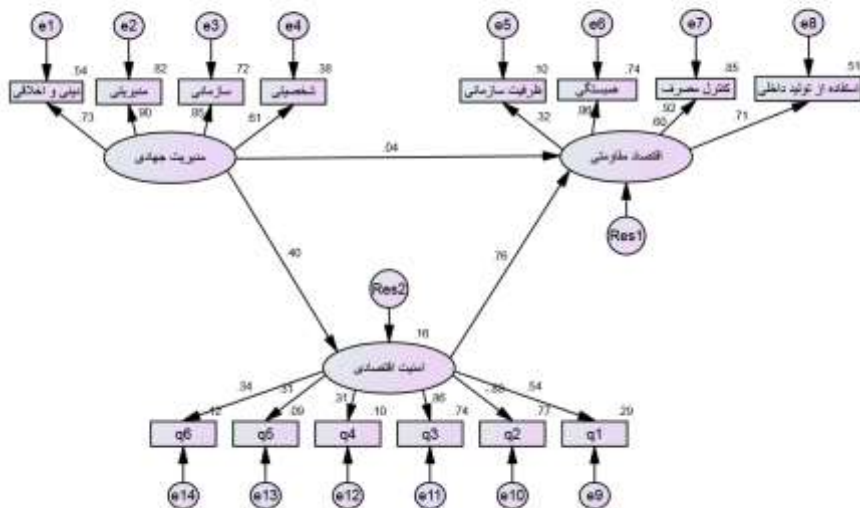
با توجه به اینکه در مدل اندازه گیری اولیه مشخص شد که دو شرط لازم برای اجرای مدل ساختاری یعنی هم روایی و پایایی سازه و هم برازش را دارا می باشد بنابراین نیازی به مدل اندازه گیری اصلاح شده نیست و مستقیماً مدل ساختاری پژوهش را انجام می دهیم.

۳-۵-مدل ساختاری

مدل ساختاری پژوهش که به بررسی رابطه بین متغیرهای مکنون و آشکار می پردازد در نرم افزار ایموس ورژن ۲۳ اجرا گردید و در دو حالت تخمین غیر استاندارد و تخمین استاندارد به صورت دو شکل ۴ و ۵ قابل مشاهده است.

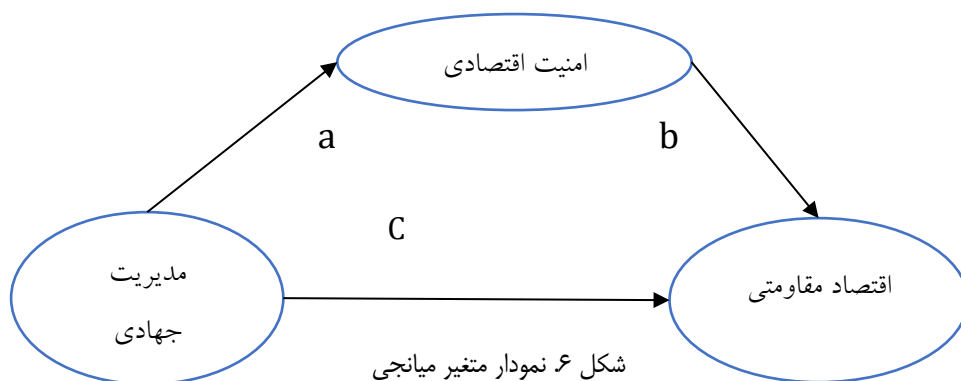

شکل ۴. مدل ساختاری در حالت تخمین ضرایب غیر استاندارد

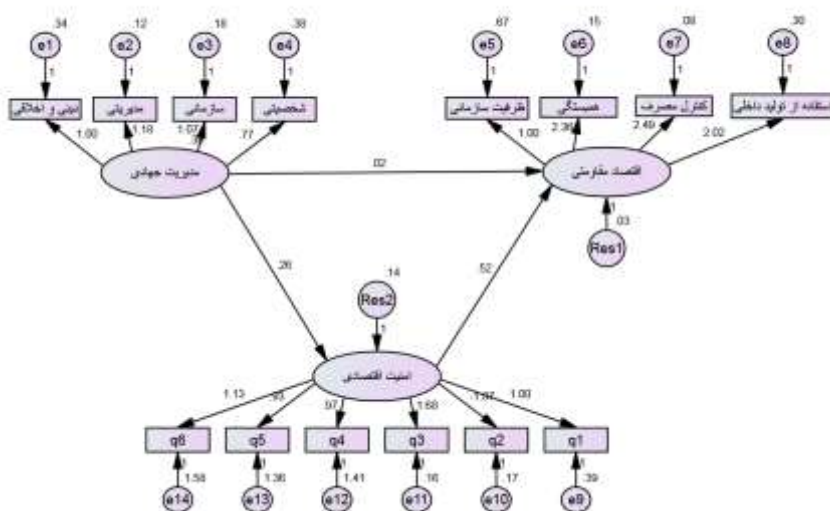
شکل ۵. مدل ساختاری در حالت تخمین ضرایب استاندارد

در این تحقیق با توجه به ذات کوواریانس محور نرم افزار و مدل اجرا شده در آن از روش بسیار رایج بارون و کنی و جدول مشهور آنها در تشخیص نقش میانجی گری استفاده می شود.

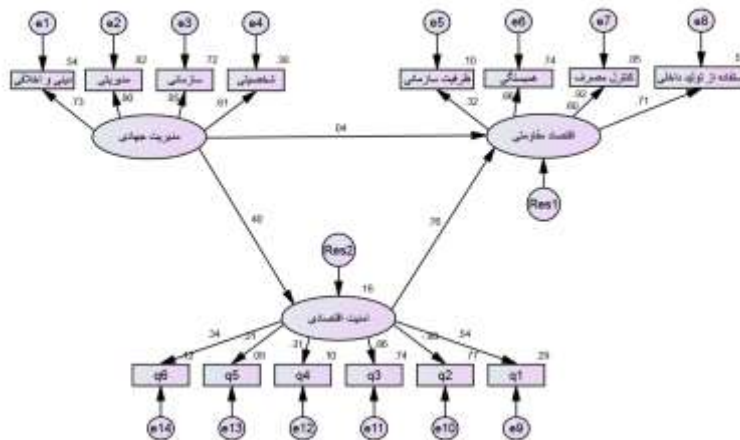

شکل ۶. نمودار متغیر میانجی

اکنون مدل پژوهش را با حضور متغیر میانجی اجرا می کنیم تا a و b و c محاسبه گردد و مشخص گردد کدام یک معنادار و کدام یک غیرمعنادار است.

شکل ۷. مدل ساختاری در حالت تخمین ضرایب غیر استاندارد

شکل ۸. مدل ساختاری در حالت تخمین ضرایب استاندارد

جدول ۷. بررسی ضریب a مسیرهای مستقیم و معناداری آنها با حضور میانجی در حالت استاندارد

تحلیل میانجی	(ضریب مسیربتا)	T-VALUE	P	نتیجه
تحلیل میانجی	۰.۴۰	۴.۲۵۴	۰.۰۰۱	معنادار

جدول ۷ نتایج بررسی ضریب مسیر a یعنی مسیر تاثیر مدیریت جهادی بر امنیت اقتصادی را نشان می دهد. طبق جدول فوق ضریب بتا در این مسیر ۰.۴۰ و T-Value نیز ۴.۲۵۴ و p نیز ۰.۰۰۱ گزارش گردیده است.

جدول ۸. بررسی ضریب b مسیرهای مستقیم و معناداری آنها با حضور میانجی در حالت استاندارد

تحلیل میانجی	(ضریب مسیربتا)	T-VALUE	P	نتیجه
تحلیل میانجی	۰.۷۶	۵.۲۰۱	۰.۰۰۰	معنادار

جدول ۸ نتایج بررسی ضریب مسیر b یعنی مسیر تاثیر امنیت اقتصادی بر اقتصاد مقاومتی را نشان می دهد. طبق جدول فوق ضریب بتا در این مسیر ۰.۷۶ و T-Value نیز ۵.۲۰۱ و p نیز ۰.۰۰۰ گزارش گردیده است.

جدول ۹. بررسی ضریب c' مسیرهای مستقیم و معناداری آنها با حضور میانجی در حالت استاندارد

تحلیل میانجی	(ضریب مسیربتا)	T-VALUE	P	نتیجه
تحلیل میانجی	۰.۰۴	۳.۹۸۱	۰.۰۰۰	معنادار

جدول ۹ نتایج بررسی ضریب مسیر C' یعنی مسیر تاثیر مدیریت جهادی بر اقتصاد مقاومتی را نشان می دهد. طبق جدول فوق ضریب بتا در این مسیر ۰.۰۴ و T-Value نیز ۳.۹۸۱ و p نیز ۰.۰۰۰ گزارش گردیده است.

جدول ۱۰. تحلیل میانجی و معناداری ضرایب آن براساس الگوی بارون و کنی

تحلیل میانجی	C	C'	A	b	نتیجه
اول	معنادار	معنادار	معنادار	معنادار	میانجی جزئی

فرضیه اصلی: امنیت اقتصادی در تاثیر مدیریت جهادی بر اقتصاد مقاومتی کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل نقش میانجی گری دارد. با توجه به جدول بارون و کنی (۱۰) در تحلیل میانجی حالت اول برقرار است یعنی امنیت اقتصادی نقش میانجی گری در تاثیر مدیریت جهادی بر اقتصاد مقاومتی دارد. که این نوع میانجی گری از نوع میانجی گری جزئی است.

جدول ۱۱. مدل ساختاری در حالت غیر استاندارد

P	T-VALUE	متغیر مکنون	متغیر مکنون
۰.۰۰۰	۴.۵۲۱	مدیریت جهادی	---
۰.۰۰۰	۴.۳۲۸	مدیریت جهادی	---
۰.۰۰۰۱	۵.۲۲۱	امنیت اقتصادی	---

جدول ۱۲. مدل ساختاری در حالت تخمین ضرایب مسیر استاندارد

ضریب مسیر (بتا)	متغیر مکنون		متغیر مکنون
۰.۰۴	مدیریت جهادی	---	اقتصاد مقاومتی
۰.۴۰	مدیریت جهادی	---	امنیت اقتصادی
۰.۷۶	امنیت اقتصادی	---	اقتصاد مقاومتی

فرضیه فرعی اول: پژوهش مبنی بر تاثیر مدیریت جهادی بر اقتصاد مقاومتی کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل به دلیل اینکه P-VALUE(sig) و یا t-value خارج از (۱.۹۶ و -۱.۹۶) است در سطح اطمینان ۰.۹۹ فرض H_0 رد و فرض H_1 تایید می شود یعنی مدیریت جهادی بر اقتصاد مقاومتی کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل تاثیر معناداری دارد از طرفی در جدول ۱۲ شدت و تاثیر را بتا یا همان ضریب مسیر تعیین می کند که بتا ۰.۰۴ است یعنی اولاً جهت مثبت و مستقیم است شدت اثر ۰.۰۴ می باشد یعنی اگر یک واحد متغیر برون زا اقتصاد مقاومتی را تغییر دهیم به اندازه ۰.۰۴ واحد متغیر درون زای مدیریت جهادی در همان جهت تغییر

می کند. به عبارت دیگر مدیریت جهادی بر اقتصاد مقاومتی کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل تاثیر مثبت و معناداری دارد.

فرضیه فرعی دوم: پژوهش مبنی بر تاثیر مدیریت جهادی بر امنیت اقتصادی کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل به دلیل اینکه $P-VALUE(sig)$ و $t-value$ خارج از $(1.96, -1.96)$ است در سطح اطمینان ۰.۹۹ فرض H_0 رد و فرض H_1 تایید می شود یعنی مدیریت جهادی بر امنیت اقتصادی کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل تاثیر معناداری دارد از طرفی در جدول ۱۲ شدت و تاثیر را بتا یا همان ضریب مسیر تعیین می کند که بتا ۰.۴۰ است یعنی اولاً جهت مثبت و مستقیم است و شدت اثر ۰.۴۰ می باشد یعنی اگر یک واحد متغیر برون زا امنیت اقتصادی را تغییر دهیم به اندازه ۰.۴۰ واحد متغیر درون زای مدیریت جهادی در همان جهت تغییر می کند. به عبارت دیگر مدیریت جهادی بر امنیت اقتصادی کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل تاثیر مثبت و معناداری دارد.

فرضیه فرعی سوم: پژوهش مبنی بر تاثیر امنیت اقتصادی بر اقتصاد مقاومتی کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل به دلیل اینکه $P-VALUE(sig)$ و $t-value$ خارج از $(1.96, -1.96)$ است در سطح اطمینان ۰.۹۹ فرض H_0 رد و فرض H_1 تایید می شود یعنی امنیت اقتصادی بر اقتصاد مقاومتی کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل تاثیر معناداری دارد از طرفی در جدول ۱۲ شدت و تاثیر را بتا یا همان ضریب مسیر تعیین می کند که بتا ۰.۷۶ است یعنی اولاً جهت مثبت و مستقیم است و شدت اثر ۰.۷۶ می باشد یعنی اگر یک واحد متغیر برون زا اقتصاد مقاومتی را تغییر دهیم به اندازه ۰.۷۶ واحد متغیر درون زای امنیت اقتصادی در همان جهت تغییر می کند. به عبارت دیگر امنیت اقتصادی بر اقتصاد مقاومتی کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل تاثیر مثبت و معناداری داد.

۴- بحث و نتیجه گیری

فرضیه اصلی پژوهش نشان داد که امنیت اقتصادی در تاثیر مدیریت جهادی بر اقتصاد مقاومتی کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل نقش میانجی گری دارد. در تبیین یافته فوق می توان گفت که مدیریت و اقتصاد می تواند در عرصه های مختلف تاثیرگذار باشند اما زمانی می تواند دستاوردهای بزرگ مورد انتظار را تحقق بخشند که این مدیریت با مولفه های جهادی و اقتصاد هم با ابعاد و مولفه های مقاوم سازی در برابر تهدیدات مختلف همراه باشد. در صورتی که مدیران و آحاد مردم با رویکرد جهادی به هدایت سازمان و کل جامعه بپردازد می تواند علاوه بر اهداف مالی به اهداف غیر مالی و متعالی سازمانی و ملی مانند امنیت نیز نائل گردد.

فرضیه اختصاصی اول نشان داد که مدیریت جهادی بر اقتصاد مقاومتی کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل تاثیر دارد. در تبیین یافته فوق می توان گفت که در شرایط کنونی که

به دلیل تهدید قدرت های بیگانه ارتباط اقتصادی یا عبارت دیگر وابستگی اقتصادی ما با دنیای خارج کمتر شده است، با مدیریتی صحیح در قالب راهبردهای مدیریت جهادی می توان این تهدید را به فرصتی طلایی برای تحول ساختاری اقتصاد سیاسی کشور تبدیل کرده و به استقلال اقتصادی دست یافت. به طوری که ضمن حفظ و گسترش برنامه های رشد و توسعه کشور، از آسیب های اقتصادی بکاهیم. بنابراین پیاده سازی اقتصاد مقاومتی نیاز به همت همه جانبه مسئولین و مردم در نهایت مدیریت جهادی در کشور دارد و لازم است به تولید ملی و کارگاه ها و صنایع اقتصادی کوچک و بزرگ اهمیت و بها داد.

فرضیه اختصاصی دوم نشان داد که مدیریت جهادی بر امنیت اقتصادی کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل تاثیر دارد. در تبیین یافته فوق می توان گفت که امنیت از ضروری ترین نیازهای بشری در همه اعصار است و این نیاز در اندیشه اسلامی نیز یکی از ضروری ترین و بزرگترین نعمات مادی و معنوی برای جوامع انسانی و حیان فردی و اجتماعی به شمار آمده است. از سوی دیگر یکی از وجوه بسیار با اهمیت امنیت، بعد اقتصادی آن است که با تامین آن می توان شاهد رشد و شکوفایی اقتصاد یک کشور شد. بنابراین برای تامین و تهیه امنیت اقتصادی می توان به وسیله انجام مدیریت جهادی در تمام عرصه های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی شاهد رشد امنیت اقتصادی شد که این نیز به نوبه خود می توان باعث جذب سرمایه گذاران برای رونق بخشیدن اقتصاد کشور شد. فرضیه اختصاصی اول نشان داد که امنیت اقتصادی بر اقتصاد مقاومتی کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل تاثیر دارد. در تبیین یافته فوق می توان گفت که یکی از ابعاد مهم موضوع امنیت، وجه یا بعد اقتصادی آن است که با توجه به اهمیت موضوع معیشت و اقتصاد در حیات مادی و معنوی انسانی، تبیین این موضوع و سازوکارهای تأمین آن در آموزه های قرآنی و روایی از اهمیت فراوانی برخوردار است. یکی از دغدغه های اساسی کارگزاران نظام جمهوری اسلامی و خصوصاً اهداف اساسی و مهم در بسیج جهاد سازندگی، تأمین بهینه معیشت مردم و حفظ امنیت اقتصادی آن هاست که با ایجاد توسعه ای عدالت محور، و پیشرفت و تعالی مادی و معنوی، امنیتی همه جانبه و از جمله، امنیت اقتصادی برای عموم مردم ایجاد شود که در نهایت بتوان با توسعه و گسترش امنیت اقتصادی در کشور، اهداف و سیاست های اقتصاد مقاومتی را پیاده سازی کرد.

۵-پیشنهادهای کاربردی

با توجه به یافته های حاصل از این پژوهش، پیشنهادی زیر در رابطه با هر یک از فرضیه های تحقیق توصیه می گردد:

با توجه به فرضیه اصلی تحقیق "امنیت اقتصادی در تاثیر مدیریت جهادی بر اقتصاد مقاومتی کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل نقش میانجی گری دارد" پیشنهاد می شود که مسئولان بسیج جهاد سازندگی با فعالیت های مدیریت جهادی خود در سازمان مربوطه با هرگونه

عوامل فساد و اخلال در امنیت اقتصادی مبارزه کنند تا اهداف اقتصاد مقاومتی در کارگاه های مورد حمایت و سرمایه گذاری این نهاد مبارک تامین شود.

با توجه به فرضیه اختصاصی اول تحقیق "مدیریت جهادی بر اقتصاد مقاومتی کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل تاثیر دارد" پیشنهاد می شود که بسیج جهاد سازندگی در قبال انجام وظایف و مأموریت های محوله در حفظ اصول و مبانی ارزشی جهاد حساس باشد تا بتواند اقتصاد مقاومتی را در کارگاه های مورد حمایتی خود پیاده سازد.

با توجه به فرضیه اختصاصی دوم تحقیق "مدیریت جهادی بر امنیت اقتصادی کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل تاثیر دارد" پیشنهاد می شود که مدیران و مسئولان مربوطه در بحث مدیریت جهادی باید با هر گونه تعدی، تجاوز به حقوق فردی و عمومی، و حرمت و مصونیت کامل مال و سرمایه افراد و محترم شمردن مالکیت خصوصی در مسیر وصول به جامعه ایمانی و حیات حسنه همراه با تلاش مجدانه و آخرت گرایانه برای تأمین و انتظام مدبرانه معیشت دنیایی جلوگیری کنند تا امنیت اقتصادی سرمایه گذاران محیا شود.

با توجه به فرضیه اختصاصی سوم تحقیق "امنیت اقتصادی بر اقتصاد مقاومتی کارگاه های تولیدی مورد حمایتی جهاد سازندگی بسیج استان اردبیل تاثیر دارد" پیشنهاد می شود که مدیران و مسئولان بسیج جهاد سازندگی شکوفاسازی اقتصاد و توجه به تولید، کار و تلاش مجدانه به عنوان محور اصلی رشد و امنیت اقتصادی در راس اولویت برنامه های خود قرار دهند.

منابع

- Ajili, H. (2013). Resistance economy in the global political economy system. Journal of Political Science, 9(24), 87-105. (In Persian)
- Amiri Tehrani, M. (2015). The Islamic Republic of Iran, resistance economy, complex interdependence, and economic globalization. Economic Essays, 12(23), 33-51. (In Persian)
- Asghari, M. (2016). Resistance economy and its relationship with socio-economic values and norms. Islamic Social Research Quarterly, 22(1). (In Persian)
- Barif, M. R. (2017). Investigation of the effect of resistance economy facilities on employment and income of beneficiaries in Ardabil province [Master's thesis, Islamic Azad University]. (In Persian)
- Haji-Poor, B., & Momeni, M. (2009). Re-recognizing the resource-based approach to organizational resources and sustainable competitive advantage. Management Thought, 3(1), 77-102. (In Persian)
- Hosseini, S. S. (2013). Resistance economy; an endogenous but outward-looking policy. Retrieved from <http://www.ndf.ir> (In Persian)
- Khalili, H. (2012). Economic resistance in the light of resistance economy. Kargah Magazine, 5(20), 24-43. (In Persian)

- Naderi, M. (2015). Financial stability and the necessity of monitoring it in the resistance economy environment governing the Iranian economy. *Trend (Economic Research Trends)*, 22(71), 145-168. (In Persian)
- Pour-Sadegh, N., & Zakeri Ghazaani, Z. (2015). Investigation of the effect of jihadi management on organizational effectiveness in three dimensions: leader, follower, and context. [Name of Journal]. (In Persian) (Note: Please insert the journal name here if available)
- Rasouli, R. (2015). The effect of internal and external factors on the profitability of commercial banks [Master's thesis, Islamic Azad University, Tehran South Branch]. (In Persian)
- Yarahmadi, M. (2017). Realization of the Sixth Development Plan in the context of jihadi management. (In Persian)

The Role of Economic Security Components in the Effect of Jihadi Management on the Resistance Economy

Shahram Eshghi Pirayvatlou¹

Abstract

The present study aimed to investigate the effect of jihadi management on the resistance economy, with emphasis on the mediating role of economic security. In terms of purpose, this research is applied, and in terms of method, it is a descriptive-analytical study conducted through fieldwork. The statistical population consisted of all production workshops supported by the Construction Basij in البرز Province in 2023, comprising 133 workshops with a total of 2,125 employees. Based on Morgan's table, the sample size was determined to be 325 participants, and the samples were selected using stratified random sampling.

Data were collected through library resources, scholarly articles, theses, internet sources, and standardized questionnaires. The face and content validity of the research instruments were confirmed by management scholars, and the reliability of the questionnaires was verified using Cronbach's alpha coefficient. The coefficients obtained were 0.88 for the jihadi management questionnaire, 0.77 for the resistance economy questionnaire, and 0.83 for the economic security questionnaire.

For data analysis, descriptive statistics such as mean and standard deviation were used, while inferential statistics included the Kolmogorov-Smirnov test to examine the normality of data distribution. Furthermore, structural equation modeling (SEM) was employed to test the research hypotheses using SPSS and AMOS software.

The findings indicated that economic security plays a partial mediating role in the relationship between jihadi management and the resistance economy. Therefore, it can be concluded that strengthening economic security, alongside the application of jihadi management principles, can provide the foundation for the development and enhancement of the resistance economy in the country.

Keywords: Jihadi Management, Economic Security, Resistance Economy

¹ Department of Management, Islamic Azad University, Parsabad Moghan, Iran